OWNED BY THE UNITED DANISH EVANGELICAL LUTHERAN CHURCH IN AMERICA

A DANISH AMERICAN WEEKLY NEWSPAPER

PUBLISHED BY DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE BLAIR NEB

Neb State Hist Soc

Danskeren

UDGIVET AF DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE BLAIR NEB

ET DANSK AMERIKANSK FOLKEBLAD PAA LUTHERSK KRISTELIG GRUND

EJES AF DEN FORENEDE DANSKE EVANGELISK LUTHERSKE KIRKE I AMERIKA

Nr. 3. | Blair, Nebr., Onsdag den 19. Januar 1916. | 25 Aarg.

Europakrigens Gang.

Krigsskuepladsen flyttes væsentlig øst- og sydpaa.

Det er hovedsagelig de Allierede, der nu er paa Offensiven.

Egentlig store Slag har der ikke været meldt om i den sidste Uge. Balkankampen er væsentlig standset; Montenegro har kapituleret. Man faar dog Indtryk af, at noget er i Gære derinde, særlig omkring Grækenland. Et uofficielt Forlydende lader endog ane, at de Allierede maaske spekulerer paa at styrte Kong Konstantin og sætte den tidligere Premier, Venizelos, til Statsroret. — Kampen synes ellers væsentlig at være flyttet til Kaukasien og Mesopotanien, hvor Russerne og Briterne angriber og forfølger Tyrkerne. Russerne angriber trods Snestorm; Englænderne har faaet stor Forstærkning og driver med Tyrkerne langs Tigrisfloden, Syd for Kut-el-Amara. — Paa de andre Slagmarker er intet foregaaet ud over de almindelige Artillerídueller. Oversigt følger:

Torsdag. — Britiske Tropper under General Townshend har gjort flere Udfald fra Kut-El-Amara paa Tigris, og hver Gang er de ifl. Meddelelse fra det tyrkiske Krigskontor bleven slaaet tilbage med Tab. Fra Konstantinopel meldes om et Søslag paa Sortehavet paa lang Afstand mellem det tyrkiske Krigsskib Sultan Selim, den tidligere tyske Krydser Goeben, og det russiske Krigsskib Empress Maria. — Konstantinopel paastaar, at Ententemagterne led betydelige Tab, idet de trak sig tilbage fra Gallipoli. — Tyskernes Offensiv i Champagne i Søndags indledede med en fire og tyve Timers Bombardement, siger et Parisertelegram. Et raskt Modangreb gav ikke Tyskerne Tid til at besætte de vundne Stillinger, men tilintetgjorde deres Bestræbelser.

Fredag. — Det berettes over London, at Østrig og Montenegro er gaaet ind paa en Vaabenstilstand, og det udtydes derhen, at det er sidste Akt i det lille Lands Kamp, efter at dets Hovedstad, Cetinje, domineredes af Østrigerne ved deres Indtagelse af Loveen, og man mener, at Montenegro væsentlig er underlagt østrigsk Kontrol. Betydningen af Montenegros Indtagelse ligger ikke i Landvindingen men i, at Østrig derved har vunget Søkyst Nærheden af dets væsentlige Marinestation Cattaro. — Over London meldes, at den græske Dronning Sophia er faldt til sin Broders, Kejser Wilhelms Sygeleje, hvis Ildebefindende beskrives som alvorligt. — Over Berlin meldes, at et britisk Angreb nær Armentieres og to franske Udfald i Champagne er bleven tilbageslaaet af Tyskerne.

Lørdag. Ingen Krigsnyheder af Betydning i Dag. Der meldes fra London om, at vor Regerings Holdning over for Krigen i Europa kritiseres i et Brev til Kaptajn Franz von Papen, den hjemkaldte Militærattache, hvilket de engelske Autoriteter tog fra ham, da han naaede til Falmouth paa Vej til Tyskland; der udtales i Brevet Haab om, at der kommer „en Regnskabsdag". Det fremgaar ogsaa af von Papens Papirer, at han har lejet Mennesker til at sprænge Ammunitions-Fabrikker i dette Land i Luften. Han skal saaledes beviseligt have betalt $700 til en Werner Horn, som blev arresteret i Forbindelse med Sprængningen af Canadian Pacific Jernbanebro ved St. Croix, Me., og Dagen før denne Check var udstedt, var der af den tyske Ambassade i Washington betalt $2,000 til von Papens Post.

Søndag. — Wien beretter, at de østrigske Linier i Bessarabien atter har været Genstand for et voldsomt Angreb, men Russernes Forsøg afvistes, uagtet de angribende i stor Styrke stormede frem fem Gange. — Østrigerne melder om yderlige Fremgang ind i Montenegros Indre efter Indtagelsen af Cetinje. Montenegrinerne er paa Retrætte og lider, ifl. Wien, Tab af Mænd og Vaaben. — Tyskland svarer Storbritanien angaaende Baralong-Sagen, at det britiske Tilbud om at lade denne Sag afgøres ved en Tribunal af amerikanske Søofficerer er uantageligt. Tyskland vil, siger den officielle Note, selv tage Hævnsforholdsregler svarende til Udæskningen.

Mandag. — Krigsskuepladsen flytter østpaa. Tyrkerne angribes nu af baade Russere og Briter. I Kaukasien er Russerne bleven meget forstærkede, og de har taget Offensiven langs en næsten 100 Mils Front, medens Briter i Mesopotanien har tvunget Tyrkerne til at trække sig tilbage langs begge Tigrisflodens Bredder Syd for Kut-El-Amara, og Briterne forfølger dem baade Øst og Nord. — Konstantinopel melder, at Russerne har lidt Nederlag nær Karadach, medens Petrograd paastaar, at Russerne paa et unævnt Sted har taget et stort Antal Officerer og Menige, Krigsmateriel og Proviant, 8 Kanoner og 8 Maskingeværer. — Petrograd paastaar ogsaa, at Russernes Kamp i Persien har gjort Lykke. Det paastaas at Tyskere kæmper sammen med Tyrkerne paa dette Sted. Tyrkerne, der retirerer langs Tigris, er de samme, som har holdt de britiske Kolonier, der marcherede op ad Floddalen, tilbage fra at komme Briterne i Kut-el-Amara til Undsætning. — Paa de andre Fronter med Undtagelse af Montenegro foregaar der liden Kamp. — Langs Slaglinien i Frankrig og Belgien bestaar Kampen væsentlig i Kanonduel, Minerings- og Modminerings-arbejde. De store britiske Kanoner har kastet Bomber ind i Lille, men Berlin siger, at de har gjort liden Skade. — En Løbegrav, som Østrigerne har taget fra Italienerne nær Tolomino Brohoved, og forstærket italiensk Bombardement paa dette Punkt er de fornemste Begivenheder paa dette Krigsfelt. — I Montenegro fortsætter Østrigerne deres Forfølgelse af Montenegrinerne. Den montenegrinske Regering er nu ifølge en uofficiel Melding fra Berlin i Skutari. Meddelelser fra Rom siger, at det italienske Kabinet lægger Planer til at yde Montenegro og Serbien adækvat Hjælp, men paa hvad Maade Hjælpen vil blive ydet, det siges ikke.

Tirsdag. — Montenegro har overgivet sig ubetinget til Østrig og vil nedlægge Vaaben. — Briterne og Russerne trænger Tyrkerne haardt i Asien og Kaukasus. — Briterne og Franskmændene i Belgien og Frankrig har travlt med at bombardere de tyske Løbegrave, medens der paa den russiske Front kun har været kæmpet paa enkelte Steder fra Riga til Bukowina. — Italienerne har ved koncentreret Artilleriild drevet Østrigerne ud af Stillinger, som disse nylig tog fra dem nær Oslvia, og atter indtaget deres forrige Stillinger. — Ifølge halvofficiel Melding fra Berlin, har de Allierede landsat Tropper i Phaleron, en Søstad 5 Mil Sydvest for Athen og en Gang den græske Hovedstads Havnestad. Berliner Aviser, siger Nyhedsbureauet, tyder dette Skridt som Forberedelse til at styrte Kong Konstantin og sætte Venizelos, den tidligere Premier, der stadig har staaet paa de Allieredes Side, i hans Sted som Hoved for en græsk Republik.

I Dag til Morgen. — Uofficielle Meddelelser fra Kiew lyder paa, at Tyskerne trækker sig tilbage fra Lutsk, et af Triangelfortene i Volhynien, omkring hvilket der stod blodig Kamp under Teutonernes Fremstød imod Russerne sidste Efteraar. — Længere nordpaa, Sydøst for Riga og Syd for Widsy, overraskede Russerne under en Snestorm Tyskerne og ødelagde deres Stilling. — 20 franske Aeroplaner har kastet Bomber paa en bulgarsk Stilling Nordøst for Saloniki. Hundreder af Bulgarer siges at være dræbt under dette Angreb og et meget stort Antal saaret. — Briterne og Franskmændene fortsætter deres Artilleriduel med Tyskerne paa Vestfronten. — Lignende foregaar paa den italiensk-østrigske Front. — Voldsomme Snestorme i Kaukasus har ikke standset Russernes Offensiv imod Tyrkerne, som fra Konstantinopel siges at kæmpe haardt imod Angribernes overlegne Styrke. — Petrograd melder om Tilfangetagelse af 24 tyrkiske Officerer og over 200 Menige, Erobring af Rifler, Krigsmateriel, Telte og Proviant i denne Egn.

Victoriano Huerta død.

El Paso, 14. Jan. — Mexicos tidligere provisoriske Præsident, General Victoriano Huerta, døde her i Aftes Kl. 8,30. Dødsaarsagen var Leverklerosis (fortørret eller haard Lever). Det siges, at den berømte General tilgav alle sine Fjender, før han døde. — General Huerta var en ægte Soldat, og som saadan ansaas han, indtil Madero blev styrtet. Han kæmpede loyalt for Præsident Porfirio Diaz indtil dennes Fald, og siden kæmpede han for den provisoriske Præsident de la Barra. Efterat Francisco Madero var bleven valgt, ansaa Huerta det som sin Pligt at understøtte ham. Hans Loyalitet blev ikke sat paa Prøve, før Felix Diaz's Revolution udbrød i Mexico City i Febr. 1913, da Madero blev myrdet, og Huerta selv blev Præsident. Den Maade, hvorpaa Madero-Regeringen blev styrtet, vakte uhyre Forbitrelse her i Landet, og Regeringen i Washington nægtede Huerta Anerkendelse, Carranza-Regeringen og Revolutionen blev startet, Huerta maatte omsider fortrække, og han oplevede lige at se, at Carranza blev anerkendt som provisorisk Præsident af Mexico, uden at der dog endnu er Fred.

Udaad i Mexico

General Villa viser sig rigtig som Bandit.

Under 12. ds. meldte Thomas M. Holmes til American Smelting and Refining Co. i El Paso, Tex., at 16 Udlændinge, deraf 12 Amerikanere, var bleven taget ud af et Tog og skudt af mexicanske Banditter ved Chihuahua Mandag den 10. Jan. Mr. Homes var undsluppen ved at skjule sig i et Toiletrum i Toget, indtil det blev mørkt, og saa lykkedes det ham at komme ud og flygte. Det meldes senere, at det var 18 Amerikanere, der blev skudt. — Det siges, at det er Villa, der har opfordret sine Folk til at dræbe disse Udlændinger, og han har særlig opfordret dem til at dræbe Amerikanere i den Hensigt at fremtvinge amerikansk Intervention.

Udaaden har vakt voldsom Harme her i Landet, og Præsident Wilsons Mexico-Politik kritiseres stærkt af baade Kongresmedlemmer og andre deriblandt Ex-Præsident Roosevelt.

Imidlertid har Carranza ladet nogle af Banditterne afstraffe, to af Villas Generaler, Almeida og Rodriguez er bleven skudt.

Ønsker Værnepligt.

Washington, D. C., 11. Jan. — Generalstabschefen, General Scott, anbefalede i Husets Militærkomite i Gaar almindelig Militærtjeneste i Stedet for det frivillige System. Generalen foreslog seks Maaneders Øvelse for alle Mænd mellem 18 og 21 Aar. For Tiden er der 4,000,000 Mænd i denne Alder i Landet, og hvert Aar naar 700,000 Attenaarsalderen. Han erklærede videre, at vort Land behøvede en Arme paa det nærmeste to Millioner Mand, i Tilfælde af Krig eller for at undgaa Ødelæggelse.

Vort eget Land.

Dræbt ved Eksplosion. Sapulpa, Okla., 17. Jan. I Gaar eksploderede Kedlen paa Lokomotivet foran et „Frisco"-Passagertog. Baade Lokomotivføreren og Fyrbøderen dræbtes.

•

Ti Hval drevet paa Land. Norfolk, Va., 12. Jan., Tolv døde Hval drev i Land ved Kap Hatteras Mandag Nat. Man ved ikke, hvad de er døde af. De vejer fra 1000 til 3000 Pund, men vil ikke kunne bruges til andet end Gødning.

•

Stor Brand i Lissabon. Lissabon, Portugal, 17. Jan. Under en Brand i et Militærdepot brændte militære Udrustningsgenstande til en Værdi af halvanden Million Dollars. Krigsministeren erklærede i Kamret, at Ilden var paasat.

•

Automobiler i Iowa. 145,000 Automobiler blev registreret i Iowa i 1915, og det antages, at Antallet vil stige til 170,000 i 1916. Der blev registreret 7070 Motorcykler i 1915, og det antages, at Antallet af disse vil stige til 8500 i 1916. Der blev indbetalt i Afgift $1,517,743, hvilket er næsten $500,000 mere end i 1914.

•

Den nye Lov. Politiet i Des Moines siger, at den nye Lov mod Salg af berusende Drikke, omgaas af Folk, som kører stærke Drikke omkring i Mælkevogne. Forleden Dag beslaglagde det en saadan Vogn, og han, som førte den, tog Flugten. Politiet paastaar, at flere Huse forsynes to Gange i Ugen regelmæssig med Øl og Brændevin paa den Maade.

•

Saaret i Kollision. Springfield, Ill., 17. Jan. Ti Personer saaredes i et Sammenstød mellem et Illinois Central Tog og et Fragttog her i Gaar. De saarede bragtes til St. Johans Hospital, hvor det konstateredes, at to var saa alvorlig kvæstet, at det er Liver om at gøre. Statsadvokaten vil anstille Undersøgelser angaaende Ulykkens Aarsag.

•

Hjortene har været fredet i Sauk County, Wis., i mange Aar, og nu er de blevet saa talrige, at Farmerne klager over, at de ødelægger Haverne og Træerne. De har været særlig slemme i Omegnen af Baraboo, hvor de har ødelagt en Mængde Æbletræer. De afgnaver Barken. Paa en eneste Farm har de ødelagt 200 Træer, som var værd $5 Stykket.

•

Standard Olie giver Medailler. Bakersfield, Cal., 12. Jan. Standard Oil Company har uddelt 360 Medailler blandt Compagniets Folk i California for lang og tro Tjeneste. Medaillerne har Form af smaa Guldknapper og bærer følgende Inskription: „Recognition of Service — S. O. Co." De var alle af samme Udseende, enten de var til Arbejdere eller Kompagniets højeste Embedsmænd i Staten.

•

En farlig Sport. En Student dræbes og seks saares i en „Bowl Fight." Philadelphia, Pa., 13. Jan. Under en saakaldt „Bowl Fight" mellem Freshmen og Sophomore Klasserne ved Pennsylvania Universitet i Gaar blev en 17-aarig Student dræbt og seks Studenter saaret. Den dræbte Student, der var fra Elizabeth, N. J., hed William Lisson. En af de tilskadekomne paadrog sig Brud paa Hjerneskallen.

•

Den femte Eksplosion. Wilmington, Del., 12. Jan. I Gaar indtraf den femte Eksplosion i Du Pont Krudtværker i Løbet af de sidste tre Dage. Eksplosionen indtraf i Krudtværket i Haglen. En Ton Krudt sprang i Luften og en mindre Bygning ødelagdes. Iøvrigt voldtes ingen Skade.

Det viser sig, at ikke mindre end tretten Tons Krudt eksploderede ved Eksplosionen i Krudtværket i Carney's Point, N. J., i Forgaars.

•

General Dodge, som forleden døde i Council Bluffs, Ia., efterlod sig et Bo, som udgør meget over en Million Dollars. Han har testamenteret $50,000 til et offentligt Bibliothek, Badeværelse og Læseværelse for Jernbanefolk. Ligeledes har han testamenteret $50,000 til Hjælp for gamle Krigsveteraner fra Borgerkrigen og deres Børn, og en lignende Sum til Norwich Universitet i Vermont. Sit store Bibliothek har han givet til det offentlige Bibliothek i Council Bluffs.

•

Albert Lea, som var den eneste By i Freeborn County, Minn., der havde Salooner, lukkede dem allesammen, i det hele 13, den 15. Januar. Der blev ogsaa lukket 9 Wholesalehuse, som solgte Øl. Dette skete ifølge en Afstemning under County Option Loven. Der kom, den Dag Saloonerne blev lukket, mange Mennesker for at forsyne sig med stærke Sager, da der paa de Kanter af Staten ikke var andre Byer, som havde det Slags Forretninger. Politiet havde en ekstra Styrke ude for at holde Orden, men alt foregik med Ro.

•

Atter en Eksplosion. Wilmington, Del., 11. Jan. Klokken fem i Gaar indtraf der en frygtelig Eksplosion i Du Pont's Krudtværk ved Hagley. Eksplosionen er den fjerde som er indtruffet i Du Pont's Krudtværker i de sidste to Dage. Skønt den var yderst voldsom, gik intet Menneskeliv tabt.

Krudtværkernes Direktion erklærer fremdeles, at Eksplosionen ikke skyldes Sammensværgelser, skønt der stadig gaar Rygter om det modsatte. Det forlyder, at 700 af Arbejderne vil nedlægge Arbejdet og flytte fra Stedet, udelukkende af Frygt for deres Liv.

•

Chicagos Jernbaner. Planer for at bringe alle Jernbaner, som bruger Sydside Stationer, til at koncentreres i en stor Passager Station blev diskuteret i Byraadets Møde Mandag Aften den 10. Jan., og blev henvist til Komiteen for Jernbane Terminaler til videre Drøftelse. Planen er at bygge en ny Illinois Central Jernbanestation, der vil give Bekvemmeligheder for alle de Jernbaner, som nu benytter Polk Street, La Salle Street og Grand Central Stationerne og derved lette en hel Del af Trafik-Trængselen i det centrale Forretningsdistrikt. En Konference vil blive holdt af Byraads Komiteen med Bestyrelsen af Illinois Central Banen og alle andre interesserede Baner.

•

Mere Land for Settling. Warren, Minn., 12. Jan. Omkring 8000 Acres af Land i Minnesota, en Del af Red Lake Indianerreservationen, kendt som Mud Lake Bottom, skal aabnes for Settling næste Foraar ifølge en Meddelelse fra Landkontoret i Washington. To Gange har Indenrigsdepartementet truffet Foranstaltninger for at tømme denne Landstrækning for Settling, men der har altid kommet i Vejen visse Ting, som har hindret den. Landet ligger i den nordlige Del af Marshall County.

Mud Lake Bottom var oprindelig Agerbrugsland, men [illegible] den af en Indianer [illegible] ge Fisk og Vildænder [illegible] Fugle. [illegible] ret, og [illegible] ae, [illegible] skal gaa til Indianerfondet.

•

Synes ikke om Wilson. Philadelphia, Pa., 14. Jan. Tysk-lutherske Præster i Philadelphia og Omegn holdt i Gaar det første af en Række planlagte Massemøder for Tysk-Amerikanere i Anledning af det forestaaende Præsidentvalg. Paa Mødet, hvori der deltog ca. 500 tysk-amerikanske Borgere, blev Præsident Wilson af Talerne betegnet som „probritisk og uskikket til sit Embede" og der blev vedtaget en Resolution, der bestemmer Forbud mod Eksport af Vaaben og Ammunition.

•

Noget af det bedste Jord i S. Dakota skal bortauktioneres. Pierre, S. D., 12. Jan. Statens Skoleraad har nu bestemt, i hvilke Countyer Skoleland skal sælges til Foraaret. Der er følgende Countyer: Union, den 3. April, Hutchinson, 4. April, Charles Mix, 5. April, Douglas, 6. April, McCook, 7. April, Lake, 8. April, Kingsbury, 10. April, Brookings, 11. April, Deuel, 12. April, Spink, 13. April, Grant, 14. April, Roberts, 15. April, Day, 17. April, og McPherson, 18. April.

Det Land, som skal sælges, er noget af det bedste Land, som der er i Staten. Betingelserne er, at en Fjerdepart skal betales kontant ved Salget, medens de andre tre Fjerdedele skal betales om fem, ti, og femten Aar. Renten er 5 Procent.

Jorden rundt.

Stor Brand i Panama. Panama, 13. Jan. En stor Brand har lagt American Hotel og flere andre Bygninger, hvoriblandt en Isfabrik, i Aske. Flere Mennesker kom til Skade, men ingen alvorligt. Brandtabet anslaas til en halv Million Dollars.

•

Ti Mennesker dræbes ved en Togkollision. Brandon, Man., 13. Jan. Ti Mennesker blev dræbt under et Sammenstød mellem et Sneplov- og et Kreaturtog en Mils Vej Øst for Brandon tidlig i Gaar Morges. 40 Mennesker kom mere eller mindre til Skade.

•

185 Postsække tages fra „Lyngenfjord" i Kirkwall. London, 13. Jan. Et Reutertelegram fra Bergen siger, at der blev taget 185 Sække Post om Bord i den norske Damper „Lyngenfjord", som undervejs fra New York til Bergen blev indbragt til Kirkwall. „Lyngenfjord" afgik fra New York [illegible] leaften.

•

Tyfus i Juarez. El Paso, Tex., 13. Jan. [illegible] Juarez. [illegible] Forlydende [illegible] Udbrud [illegible] den, og [illegible] mange [illegible] Rockefeller [illegible] ved [illegible]

tre Fod dybt i Lørdags. Man kan overalt i de oversvømmede Distrikter se dødt Kvæg flyde omkring. Kun Træerne og Husene kan ses over Vandet. Liget af 12 Mennesker, som druknede i Marken, blev vasket i Land i Gaar ved Volendam".

•

Amerikas Hjælp til Belgien. London, 12. Jan. Den britiske Regering har gennem den amerikanske Ambassade underrettet Tyskland om, at hvis dette Lands Regering ikke ophører med at indføre Fødevarer og andre Ting fra Belgien, vil den amerikanske Hjælpekomites Arbejde for Belgierne i betydelig Grad indskrænkes. Den britiske Regering er overbevist om, at Tyskland har Fordel af, at den amerikanske Komite skaffer Belgien Fødevarer og andre Ting, og den stiller derfor visse Forlangender, som Tyskland maa opfylde. Hvis der ikke tages Hensyn til disse Forlangender, vil Storbritanien „tage under Overvejelse," hvad den skal gøre med den amerikanske Komite.

•

Fredsekspeditionen holder sit første offentlige Møde i Haag. Haag, 11. Jan. Fords Fredsekspedition holdt i Aftes i den zoologiske Haves store Sal sit første offentlige Møde i Holland. Salen var fyldt. Der blev holdt en Række Taler af Mænd af forskellige Nationaliteter, deriblandt Advokat Haakon Løken fra Norge, Jenkin Lloyd Jones fra Kristiania og Dommer Ben Lindsay fra Denver. Talerne betonede Nødvendigheden af at gøre en Ende paa Krigen og hindre Krig i Fremtiden, paa Grund af den Byrde, de paalægger neutrale Lande, som maa mobilisere og leve i en stadig Frygt. Talernes Platform var dekoreret med amerikanske Flag. Hver Udtalelse som refererede til Amerikanernes Ønske om en snarlig Fred blev modtaget med hæftigt Bifaldsraab.

Ford-Folkene rejser hjem. Rotterdam, 17. Jan. 70 Medlemmer af Fordekspeditionen forlod i Gaar Rotterdam med Damperen „Rotterdam" for New York.

[illegible] Bergen [illegible] Banker og Avisbygninger. [illegible] Ilden opstod Lørdag Aften i en [illegible]